

STRESZCZENIE

Głównym celem pracy doktorskiej jest adaptacja metody design thinking do zarządzania niematerialnym dziedzictwem kulturowym regionu.

Pracę oparto na założeniu łączenia paradygmatów neopozytywistyczno-funkcjonalnego oraz interpretatywno-symbolicznego. Problem badawczy pracy mieści się w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości. Wpisuje się w następujące subdyscypliny: metodologia nauk o zarządzaniu i jakości, zarządzanie procesami i projektami, zarządzanie organizacjami publicznymi i non-profit, zarządzanie innowacjami.

Praca ma charakter diagnostyczno-koncepcyjno-metodyczny. W efekcie przeprowadzonych analiz stwierdzono brak badań w eksplorowanym obszarze, co pozwoliło sformułować i uzasadnić problem badawczy. Przy wykorzystaniu metod analizy i konstrukcji logicznej oraz heurystycznej, z uwzględnieniem przyjętych celów, sformułowano hipotezę główną oraz hipotezy szczegółowe. Hipoteza główna przyjęła następujące brzmienie: „Design thinking stanowi skuteczne narzędzie zarządzania niematerialnym dziedzictwem kulturowym regionu”.

W procesie badawczym zastosowano podejście mnogie niejednorodne, charakteryzujące się użyciem zarówno metodologii ilościowych, jak i jakościowych. Zastosowano triangulację metod, a proces badawczy oparto na: analizie i krytyce piśmiennictwa, raportach i sprawozdaniach dotyczących NDK w Polsce i na świecie, badaniach sondażowych bazujących na kwestionariuszu ankietowym, przeprowadzonym eksperymencie naukowym, wywiadach pogłębionych częściowo standaryzowanych, obserwacji bezpośredniej nieuczestniczącej, dyskusji prowadzonej w trakcie eksperymentu naukowego, benchmarkingu w zakresie rozwiązań dotyczących zastosowania design thinking w zarządzaniu NDK regionu oraz analizie statystycznej wyników badań.

Praca składa się z pięciu rozdziałów, poprzedzonych wstępem i spisem treści, podsumowanych zakończeniem wraz ze spisem literatury, tabel i rysunków oraz zestawem załączników. W rozdziale pierwszym przedstawiono charakterystykę dziedzictwa kulturowego oraz NDK, ewolucję jego znaczenia, system ochrony oraz model zarządzania NDK w Polsce. Przedmiotem rozdziału drugiego są rozważania dotyczące roli designu, procesów zarządzania designem oraz metody design thinking, m.in. w zarządzaniu przedsiębiorstwami. Metodyczne podstawy przyjętego

postępowania badawczego zaprezentowano w rozdziale trzecim. Opisano tam cele i hipotezy badawcze oraz przyjęte metody badań. Zawarto także opis procesu operacjonalizacji zmiennych, narzędzia służące do ich pomiaru oraz charakterystykę próby badawczej.

W rozdziale czwartym przedstawiono możliwości adaptacji metody design thinking do zarządzania NDK regionu oraz zaproponowano model procesu design thinking dla obszaru NDK.

Zasadniczą część empiryczną pracy stanowią opracowane wyniki badań ilościowych oraz jakościowych przedstawione w rozdziale piątym. Przedstawiono statystyki opisowe badanych (instytucje kultury, organizacje pozarządowe, administracja samorządowa, które mają w spektrum działania niematerialne dziedzictwo kulturowe) i ich analizę. Druga część rozdziału prezentuje wyniki badań jakościowych przeprowadzonych wśród uczestników dwóch warsztatów design thinking w obszarze NDK. Jedną grupę stanowili młodzi profesjonalści zarządzający dziedzictwem w pracy zawodowej, drugą uczestnicy eksperymentu naukowego – depozytariusze rzemiosła na Śląsku Cieszyńskim. Wskazano najistotniejsze czynniki zastosowania metody design thinking w obszarze NDK, zidentyfikowano efekty stosowania metody oraz bariery i ograniczenia jej wykorzystywania. Dokonano także weryfikacji przyjętego na podstawie literatury modelu procesu design thinking w obszarze NDK.

W zakończeniu rozprawy odniesiono się do postawionych w niniejszej pracy celów i hipotez oraz określono stopień ich potwierdzenia. Przedstawiono wnioski końcowe z przeprowadzonych badań, wskazano elementy nowości oraz najważniejsze osiągnięcia badawcze pracy dla teorii i praktyki nauki o zarządzaniu. Zaprezentowano także rekomendacje praktyczne przy jednoczesnym wskazaniu ograniczenia przyjętego podejścia badawczego i kierunki dalszych badań.